

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เรื่องการสอนซ่อมเสริมทักษะการเขียนสะกดคำยังมีผู้เขียนและทำการวิจัยไว้น้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเรื่องการสอนซ่อมเสริมทักษะการอ่าน โดยเฉพาะในประเทศไทยยังไม่เคยมีผู้ใดวิจัยไว้เลย อย่างไรก็ตามในบทนี้ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็นสองตอน ดังนี้

1. บทความและเอกสารต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ
2. งานวิจัยทั้งของไทยและต่างประเทศ

บทความและเอกสารต่าง ๆ ทั้งของไทยและของต่างประเทศ

การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะจะทำให้คุณภาพของการศึกษาคีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้าน การสะกดคำ เพราะจากการวิจัยทั้งของไทยและต่างประเทศพบว่านักเรียนยังสะกดคำผิดอยู่มาก ด้วยสาเหตุต่าง ๆ กัน ความบกพร่องในเรื่องการสะกดคำนี้จะเป็นอุปสรรคในการสื่อสารและทำให้ความสามารถของบุคคลนั้นค่อยลงไปได้ ดังนั้น การซ่อมเสริมทักษะการสะกดคำจึงเป็นสิ่งที่นักการศึกษาทุกท่านควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง

ก. การสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching)

ความหมายของการสอนซ่อมเสริม

คู่มือการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2521 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายของการสอนซ่อมเสริมไว้ว่า " การสอนซ่อมเสริมคือการสอนเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือไปจากการสอนตามแผน

การสอนโดยปกติ เพื่อแก้ไขส่วนบกพร่องที่พบในตัวนักเรียน " 1

ในหนังสือ การสอนเพื่อบรรดิกการ ของ ศรียาและประภัสสร นิยมธรรม ได้กล่าวว่า " การสอนซ่อมเสริมเป็นบริการที่แยกจากชั้นเรียนปกติ เป็นการสอนเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ และหรือช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครู การสอนแบบนี้จึงมักทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย ๆ " 2

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ให้ความเห็นว่า " ถ้าปรากฏว่านักเรียนมีทักษะไม่ถึงขั้นที่ครูตั้งความมุ่งหมายไว้ การเรียนของนักเรียนย่อมมีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขปรับปรุง การสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนเรียกว่าการสอนซ่อมเสริม " 3

อำไพ สุจริตกุล ได้ให้ความหมายของการสอนซ่อมเสริมไว้ว่า

การสอนซ่อมเสริม คือการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้แก่เด็ก เป็นการสอนที่จัดขึ้นสำหรับเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครู คณะครูศาสตร์ เรียกชื่อวิชานี้ว่า การสอนเพื่อบรรดิกการ 4
ความหมายของการสอนแบบนี้คือ เพื่อซ่อม เสริม และป้องกันข้อบกพร่องของเด็ก

003702

1 กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการประเมินผลการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2521, หน้า 15.

2 ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม, การสอนเพื่อบรรดิกการ (กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2520), หน้า 25.

3 ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, "วิธีซ่อมเสริมทักษะวิชาภาษาไทย," เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา (อัดสำเนา), แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 1.

4 อำไพ สุจริตกุล, "การสอนเพื่อซ่อมเสริม" วารสารครูศาสตร์

1 (มิถุนายน - กันยายน 2514) : 141.

เบลล์ (Blair) กล่าวถึงการสอนซ่อมเสริมว่า

การสอนซ่อมเสริมคือการสอนอย่างดีที่สุดที่เหมาะสมแก่ระดับของนักเรียนและด้วยวิธีการ
การจูงใจที่มีอยู่ในการสอนนั้นเอง ย่อมจะเพิ่มพูนมาตรฐานสมรรถภาพของเด็ก
การสอนดังกล่าวนี้อาศัยการวินิจฉัยขอบพร่องของเด็กเป็นมูลฐาน และพยายาม
ปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมแก่ความจำเป็นและความสนใจของนักเรียน¹

จากความหมายที่นักการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศได้กล่าวไว้ อาจสรุป
ได้ว่า การสอนซ่อมเสริม คือ การสอนที่จัดขึ้นเพื่อปรับปรุงแก้ไขขอบพร่องของนักเรียน
เป็นกรณีพิเศษ หลังจากที่ได้อาศัยการวินิจฉัยแล้ว ซึ่งอาจจัดเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย
ก็ได้ตามความเหมาะสม

ประเภทของการสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching)

การสอนซ่อมเสริมหรือการสอนเพื่อบรรเทา มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้เด็ก
ได้พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ ดังนั้นการสอนเพื่อบรรเทาจึงประมวลเอาทั้ง
การแก้ไขขอบพร่องตลอดจนการสอนเพื่อซ่อมเสริมสมรรถภาพของเด็ก² ศรียา และ
ประภัสสร นิยมธรรม ได้กล่าวถึงประเภทของการสอนเพื่อบรรเทาไว้ 4 ประเภท
ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. การสอนเพื่อแก้ไข (Corrective Instruction)

การสอนประเภทนี้จัดทำในชั้นเรียนปกติ โดยครูประจำชั้นหรือครูประจำ
วิชา เมื่อพบว่านักเรียนทั้งชั้นหรือส่วนใหญ่ในชั้นเกิดความเข้าใจผิดในเนื้อหาบางอย่าง
หรือเรียนอ่อนกว่าที่ควรเป็นในเนื้อหาบางวิชา การสอนแบบนี้จำต้องอาศัยการวิเคราะห์

¹ Glenn Myers Blair, Diagnostic and Remedial Teaching in Secondary school. (New York : The McMillan Company , 1946), p.15.

² ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม , การสอนเพื่อบรรเทา ; หน้า 24.

ปัญหาก่อนที่จะใช้เทคนิคของการสอนเพื่อช่วยแก้ไข ในการนี้อาจต้องนำเอาเทคนิคของการสอนเพื่อซ่อมเสริม เช่น การสอนเพื่อสร้างทักษะบางอย่างเป็นพิเศษมาประกอบด้วย

2. การสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching)

เป็นบริการที่แยกจากชั้นเรียนปกติเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ และหรือช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครู มักทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย

3. การสอนโดยวิธีการปรับสภาพ (Adapted Instruction)

เป็นวิธีการสอนสำหรับเด็กที่มีระดับ I.Q. ต่ำกว่า 90 หรืออยู่ในช่วง 70 - 90 โดยที่ไม่ต้องการทั้งการสอนแก้ไขหรือซ่อมเสริม ใช้หลักสูตรร่วมกับเด็กปกติได้ แต่เนื้อหาและวิธีการที่สอนจะต้องปรับให้ใกล้เคียงกับสมรรถวิสัยของเด็กพวกนี้

4. การสอนเร่ง (Accelerated Instruction)

การสอนแบบนี้มักใช้กับเด็กที่มีสติปัญญาสูง แต่ไม่ได้ใช้สติปัญญาเต็มที่ การจัดการศึกษาให้เด็กประเภทนี้จึงต้องมีลักษณะพิเศษออกไป ซึ่งมี 3 วิธี คือ

ก. การเรียนเร่ง เช่น ให้เรียนก่อนเกณฑ์อายุ เรียนข้ามชั้น หรือสอบเทียบความรู้ การสอนมักจะให้เด็กศึกษาเอง ครูเป็นเพียงผู้คอยแนะนำและแนะแนวเฉพาะเรื่องที่จำเป็นเท่านั้น

ข. การเรียนเพิ่ม คือเพียเติมวิชาเรียน เพิ่มเนื้อหาในแต่ละวิชาเข้าไปในหลักสูตรปกติ อาจมอบหมายงานพิเศษให้ทำ ให้ไปอ่านเพิ่มเติมพิเศษหรือให้เรียนพิเศษนอกชั้น ฯลฯ

ค. การเรียนเฉพาะ มีจุดประสงค์เพื่อเสริมทักษะบางด้านเป็นพิเศษตามความถนัดและความสามารถของเด็ก มักใช้ในกรณีที่ต้องการคัดเด็กเฉพาะกลุ่มออกไปเพื่อสอนเป็นพิเศษ¹

¹ ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม , การสอนเพื่อบรรดิกการ , หน้า 24-26.

จะเห็นได้ว่าการสอนเพื่อบรรดิกการไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตามที่จะให้นักเรียน
ได้พัฒนาสมรรถภาพของตนโดยการแก้ไขข้อบกพร่องและเสริมการเรียนรู้ใหม่ ๆ เข้าไป
ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพของนักเรียน ครูผู้สอนจึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะนักเรียน
ของตน

จุดมุ่งหมายของการสอนซ่อมเสริม

ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการสอนซ่อมเสริม
ว่า " เพื่อช่วยให้เด็กได้พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้และมีจุดหมายปลายทาง คือ
การยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้ใกล้เคียงกับสมรรถวิสัยของเด็กให้มากที่สุด ¹

คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 กล่าวถึงหลักการสอน
ซ่อมเสริมไว้ว่า " ต้องเป็นการสอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ขจัดข้อเสียหรือข้อบกพร่อง
ของเด็กนักเรียน ตลอดจนการเรียนที่ไม่ถูกวิธีให้หมดไป เพื่อซ่อมให้ดีขึ้นและเป็นการ
สร้างเจตคติ นิสัยที่ดีงามให้แก่เด็กนักเรียนในการเรียนที่ถูกวิธี " ²

อำไพ สุจริตกุล ให้ความเห็นถึงจุดหมายสำคัญของการสอนซ่อมเสริมคือ

1. ให้นักเรียนแข่งขันกับตัวเอง จนสามารถเรียนดีขึ้นกว่าเดิม
2. ให้เรียนทันเพื่อนในชั้น
3. ให้เก่งยิ่งขึ้นจนสุดความสามารถ ³

¹ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม , การสอนเพื่อบรรดิกการ , หน้า 30.

²กรมวิชาการ , กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เล่ม 1 ฉบับทดลอง. (กรุงเทพมหานคร : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรสศึกษาการพิมพ์ , 2522).
หน้า 30.

³อำไพ สุจริตกุล , " การสอนซ่อมเสริม " , หน้า 142.

จากข้อความที่นักการศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนซ่อมเสริมไว้ นั้นพอจะสรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการสอนซ่อมเสริมก็คือเพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้พัฒนาความสามารถของตนให้ดีขึ้นกว่าเดิม

ลักษณะของการสอนซ่อมเสริม ¹

1. ต้องรู้ขอบบพร่องของนักเรียน การที่ครูรู้ขอบบพร่องของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยเหลือเพื่อครูจะได้แก้ไขขอบบพร่องและเสริมการเรียนของนักเรียนให้ถูกวิธี ครูจะรู้ขอบบพร่องของนักเรียนอาจใช้วิธีการศึกษาจากระเบียบสะสม การสังเกต การสอบถามจากครูคนเดิม หรือการทดสอบ ในการสอนซ่อมเสริมครูควรทดสอบหาขอบบพร่อง เมื่อรู้จุดอ่อนของนักเรียนจึงลงมือทำการสอน เมื่อสอนไประยะหนึ่งจึงทำการทดสอบซ้ำเพื่อรู้ความงอกงามของเด็ก
2. การสอนซ่อมเสริมต้องเริ่มจากสิ่งที่นักเรียนรู้ หรือพื้นฐานของนักเรียน การสอนจึงต้องรู้พื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อครูจะได้จัดบทเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ความต้องการ และความสนใจ
3. เลือกวัสดุการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน การสอนซ่อมเสริมครูต้องใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
4. การสอนซ่อมเสริม ครูจะต้องเป็นผู้คอยกระตุ้นและให้กำลังใจแก่นักเรียน หลักการให้กำลังใจแก่นักเรียน ครูควรยึดถือดังนี้
 - 4.1 ให้นักเรียนเข้าใจครู ให้รู้ว่าครูให้ความรู้และความเข้าใจนักเรียน พร้อมทั้งจะช่วยเหลือและให้ความเป็นเพื่อน
 - 4.2 ให้นักเรียนทำงานและประสบความสำเร็จในงานที่ทำโดยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจในงานที่จะทำ เริ่มจากงานง่าย ๆ ไปหายาก ให้กำลังใจและคำชมเชยให้นักเรียนประเมินผลตนเองโดยให้ความก้าวหน้าของตนเอง ครูอาจทำได้โดย

¹ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 ฉบับทดลอง, หน้า 31.

- ก. ชี้แจงข้อบกพร่องเพื่อให้เด็กเข้าใจ
- ข. ทำแผนภูมิความก้าวหน้า เช่น แผนภูมิแห่งความก้าวหน้าให้เด็ก
จดบันทึกจำนวนคำที่ตนได้อ่านในแต่ละวัน เป็นต้น

ข้อควรคำนึงในการสอนซ่อมเสริม

ในการสอนซ่อมเสริมนั้น ครูผู้สอนนับว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และได้รับการฝึกฝนมาในด้านนี้ ดังที่ แมคคัลลิสเตอร์ (McCallister) กล่าวไว้ว่า " คนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้สอนซ่อมเสริมจะต้องเป็นผู้ที่ได้ฝึกมาเฉพาะสำหรับการสอนซ่อมเสริมหรือจะต้องเป็นผู้ที่ใส่ใจศึกษาวิธีการในด้านนี้ ถ้าหากครูผู้สอนซ่อมเสริมไม่ได้รับการฝึกมาโดยเฉพาะ เขาต้องมีเวลามากพอที่จะได้อ่านหรือค้นคว้าตลอดจนต้องทดลองกลวิธีต่าง ๆ ในกระบวนการสอนซ่อมเสริม " ¹ ซึ่งเรื่องนี้ ทอมป์สัน (Thompson) ก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่า " ครูจะต้องได้รับการฝึกในวิธีการสอนซ่อมเสริมและในวิธีการสอนเนื้อหาวิชานั้น ๆ ถ้าหากวิธีการที่ใช้สอนซ่อมเสริมในชั้นเรียนยังไม่เหมาะสมพอ ครูต้องใช้เวลามากขึ้นเอง โดยศึกษาวิธีการสอนซ่อมเสริมที่ปรากฏในตำราวิชานั้น ๆ " ²

¹ James M. McCallister, Remedial and Corrective Instruction in Reading. (New York : Appleton Century Company, Inc, 1936), p. 278.

² Ronald B. Thompson, The Administration of a Program of Diagnosis and Remedial Instruction in Arithmetic , Reading, and Language Usage in the Secondary School , Doctor's Thesis, University of Nebraska , Lincoln , Nebraska , June , 1940 , p. 67, อ้างถึงใน Blair , Glenn Myers , Diagnostic and Remedial Teaching; a guide to practice in elementary and secondary school . (New York : The Macmillan company , 1946) , p. 389.

ระบบการสอนซ่อมเสริมเป็นสิ่งหนึ่งซึ่งควรจะต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง การที่จะทำให้ระบบการสอนซ่อมเสริมดำเนินไปอย่างได้ผลนั้น ควรจะดำเนินการดังนี้

1. โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนจะต้องร่วมกันจัดทำแผนการสอนขึ้นแล้วให้ครูดำเนินการสอนตามแผนการสอนนั้น เมื่อสอนจบแต่ละแผนการสอนก็ให้ทำการประเมินผล ถ้าประเมินผลแล้วว่า นักเรียนคนใดไม่ผ่านจุดประสงค์ใดก็ให้ดำเนินการสอนซ่อมเสริมทันที แต่ถ้าเก็บไว้หลาย ๆ แผนการสอนแล้วจึงสอนซ่อมเสริมครั้งหนึ่ง อาจเกิดผลเสียเพราะ ในกรณีที่จุดประสงค์แต่ละแผนการสอนเรียงตามลำดับชั้นการเรียนรู้และจุดประสงค์ในแผน การสอนแรก ๆ เป็นพื้นฐานของจุดประสงค์ในแผนการสอนหลัง การที่ไม่สอนซ่อมเสริม ให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์ในแผนการสอนแรกเสียก่อน อาจส่งผลทำให้นักเรียนไม่ ผ่านในแผนการสอนหลัง ซึ่งนับว่าเป็นผลเสียต่อการเรียนการสอน

2. โรงเรียนจะต้องจัดชั่วโมงการสอนซ่อมเสริมให้แน่นอน เช่น อาจจัด ชั่วโมงการสอนซ่อมเสริมให้ตรงกันทุกชั้น และไม่ควรถูกกำหนดไว้ชั่วโมงสุดท้ายโดยเฉพาะ อย่างยิ่ง ชั่วโมงสุดท้ายของวันศุกร์ เพราะจากข้อมูลต่าง ๆ พบว่า มักจะเอาชั่วโมงสอน ซ่อมเสริมไปทำกิจกรรมอื่น ๆ อาทิ การสวดมนต์ เป็นต้น ในทำนองเดียวกันก็ไม่ควรจัด ชั่วโมงสอนซ่อมเสริมไว้ในคาบแรกของตอนเช้าและตอนบ่าย เพราะจะทำให้นักเรียน หลีกเลียงได้ง่าย¹

ในการสอนซ่อมเสริม ครูผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. สังคมของนักเรียน การสอนซ่อมเสริมของครูจะต้องเข้าใจนักเรียนใน ด้านสังคมทั้งที่บ้านและทางโรงเรียน
2. ความสนใจของนักเรียน ความสนใจของนักเรียนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อ ครูจะเฝ้าจับตาดูเรียน สนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน ถ้าบทเรียนอยู่ในวง

¹ กระทรวงศึกษาธิการ , คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยม ศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 , (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์ , 2524) หน้า 5 - 6.

ความสนใจของนักเรียนจะทำให้นักเรียนเรียนได้ดีขึ้น

3. หลีกเลี่ยงการทำงานซ้ำ ๆ ซาก ๆ การให้นักเรียนเป็นเรื่องสำคัญ เพราะนักเรียนเรียนอ่อน ความสนใจและความอดทนในการทำงานมีน้อย ดังนั้น การให้นักเรียนทำโดยไม่เปลี่ยนกิจกรรมบ่อย ๆ จะทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย การเรียนของนักเรียนย่อมไร้ผล

4. ฝึกฝนโดยใช้กิจกรรมการเรียนที่สนุกสนาน การฝึกฝนทักษะทางภาษานั้น ถ้าใช้วิธีการฝึกฝนเพียงวิธีหนึ่งวิธีใดเพียงวิธีเดียว ย่อมทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย การฝึกฝนจะต้องใช้กิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวอริยาบถให้นักเรียนสนุกสนาน ไม่คร่ำเคร่งเกินไป จะทำให้การเรียนได้ผลดีขึ้น

5. ความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ย่อมเป็นสิ่งสำคัญในการสอนซ่อมเสริม จะต้องมีความเข้าใจกัน นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนกับครู ซึ่งอาศัยบุคลิกภาพและความหวังดีของครูที่มีต่อนักเรียน

6. ความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน การสอนซ่อมเสริมต้องอาศัยความร่วมมือทางบ้านมิใช่น้อย ในการดูแล และให้ความสนใจนักเรียน ตลอดจนการช่วยเหลือนักเรียน¹

การดำเนินการสอนซ่อมเสริม

การสอนซ่อมเสริมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนนี้ นับว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนของครู ถ้าสอนได้ผลแล้ว ก็จะทำให้คุณภาพของการศึกษาดีขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้านักเรียนเรียนทอนต้นไม่ได้ผลดี มีความบกพร่องบางประการ การที่จะสอนเนื้อหาต่อไปเพื่อให้เข้าใจย่อมเป็นการยาก การสอนซ่อมเสริมจึงเป็นส่วนสำคัญของการสอนซึ่งครูจะต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ ซึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

¹ กรมวิชาการ , กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถม
ปีที่ 4 เล่ม 1 ฉบับทดลอง , หน้า 32.

ได้กำหนดไว้ว่า " โรงเรียนต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่อ่อน เพื่อแก้ไขความบกพร่องต่าง ๆ และเพื่อช่วยให้มีพื้นฐานอันมั่นคงในการเรียนรู้ " ¹ ดังนั้นจึงควรพิจารณาถึงวิธีการดำเนินการสอนและขั้นตอนของการสอนซ่อมเสริม

กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอแนะวิธีการสอนซ่อมเสริมไว้หลายวิธี ซึ่งขึ้นอยู่กับครูผู้สอนจะเลือกวิธีการใดให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในขณะนั้น ดังนี้

1. การสอนแบบตัวต่อตัว การสอนซ่อมเสริมแบบตัวต่อตัวระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน เป็นวิธีที่ดีที่สุด เพราะผู้สอนสามารถเลือกใช้อัตถุคำหรือวิธีการใดที่เหมาะสมกับนักเรียน สามารถจับจูงความสนใจของนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด และสามารถสอนได้ตรงตามที่นักเรียนกำลังประสบปัญหา ผู้สอน นอกจากจะเป็นครูประจำชั้นหรือประจำวิชาแล้ว ถ้าหากใช้ครูคนอื่น ๆ ได้ก็ยิ่งดี เพราะครูผู้สอนจะได้ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักเรียนในแนวใหม่
2. การสอนเป็นกลุ่มย่อย เพื่อความสะดวก ควรจัดนักเรียนที่มีปัญหาเหมือนกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน กลุ่มหนึ่งประมาณ 2-3 คน ผู้สอนอาจจะใช้วิธีการสอนและให้งานคล้ายกันเวียนกันไปทีละกลุ่ม ข้อดีของวิธีนี้คือ นักเรียนในแต่ละกลุ่ม จะช่วยกันแก้ปัญหาความเข้าใจในบทเรียนซึ่งกันและกัน ร่วมมือซึ่งกันและกัน ไม่ทำให้ใครรู้สึกว่ามีส่วนน้อยหรือปมเด่น ผู้สอนนอกจากจะใช้ครูที่สอนประจำแล้ว ก็อาจจะเปลี่ยนให้ผู้อื่นสอนแทนหรือหมุนเวียนกันก็ได้
3. นักเรียนสอนกันเอง ในการสอนซ่อมเสริม ผู้สอนอาจจะคัดเลือกนักเรียนเก่ง ช่วยสอนนักเรียนที่ยังไม่บรรลุจุดประสงค์ โดยให้ช่วยสอนตัวต่อตัวหรือสอนเป็นกลุ่มย่อย ข้อดีของการที่ให้นักเรียนช่วยสอนกันเองก็คือนักเรียนใช้ภาษาแบบเดียวกัน ดังนั้นการถ่ายทอดความรู้ก็ดี การใช้ถ้อยคำอธิบายก็ดี ย่อมจะทำให้เข้าใจง่ายกว่าภาษาที่ครูใช้

¹ กระทรวงศึกษาธิการ , หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524, (กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์การพิมพ์ , 2523), หน้า 12.

และทั้งยังทำให้ผู้ช่วยสอนสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น เพราะต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น จากรายงานการวิจัยในเรื่องนี้พบว่าทั้งผู้ช่วยสอนและผู้เรียนได้มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี นักเรียนแสดงความชื่นชมกับระบบการช่วยสอนนี้และมีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกัน การคัดเลือกผู้ช่วยสอน นอกจากจะเลือกนักเรียนเก่งในชั้นเรียนเดียวกันแล้ว อาจจะใช้นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นสูงกว่าก็ย่อมทำได้

4. แบบเรียนสำเร็จรูป ในกรณีที่ผู้สอนพบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียนในบางเรื่อง ก็อาจใช้แบบเรียนสำเร็จรูปแบบง่าย ไม่ซับซ้อนเป็นสื่อในการเรียน โดยนักเรียนแต่ละคนจะต้องอ่าน ทำแบบฝึกหัดและตรวจคำตอบของตนเอง โดยแบบฝึกหัดสำเร็จรูปนี้¹

สำหรับขั้นตอนในการสอนซ่อมเสริม นักการศึกษาทำให้ความเห็นไว้หลายท่านด้วยกัน คือ

ข้อ สวัสดิพานิชย์ ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนซ่อมเสริม สรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูต้องประเมินผลอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่งหลังจากทราบว่าเด็กมีข้อบกพร่องบางประการ เพื่อศึกษาลักษณะเรื่องที่เด็กเรียนไม่เข้าใจหรือไม่มีความสามารถอย่างใด

ขั้นที่ 2 ครูกับนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการเรียนของเด็กแต่ละคนว่ามีต้นเหตุจากอะไร

ขั้นที่ 3 ครูกับนักเรียนจะต้องช่วยกันคิดหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องซึ่งเกิดขึ้นกับเด็กแต่ละคน ข้อสำคัญของประการนี้ขึ้นอยู่กับความตั้งใจของนักเรียนที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง

ขั้นที่ 4 ครูจะต้องสอนใหม่ทั้งหมดสำหรับทักษะอย่างใหม่หรือความรู้อย่างใหม่ กรณีที่ไม่รู้เรื่องตั้งแต่ต้น

¹ กระทรวงศึกษาธิการ , คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 , หน้า 6.

ขั้นที่ 5 ครูและนักเรียนประเมินผลร่วมกันหลังจากที่ได้สอนซ่อมเสริมไปแล้ว ถ้าพบว่ายังไม่ดีผลก็จะต้องสอนซ่อมเสริมใหม่ซ้ำอีกต่อไป¹

อำไพ สุจริตกุล ได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการเพื่อสอนซ่อมเสริมไว้ว่า ก่อนอื่นครูจำเป็นต้องตรวจสอบหาสาเหตุของความบกพร่องให้รู้แน่ชัดเสียก่อน (Diagnosis) แล้วจึงแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กแต่ละคน (Remedy) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. วัดความสามารถทั่ว ๆ ไป ในการเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการอ่าน (Reading Ability) ทดสอบความเข้าใจ (Comprehension) และประมวลคำ (Vocabulary)

2. แยกเด็กที่บกพร่องในการอ่าน (Identify the Poor Reader) ในการแยกเด็กออกเพื่อสอนซ่อมเสริมให้ ไม่จำเป็นต้องบอกให้เด็กรู้ตัวเพราะบางคนอาจจะเกิดปมด้อยภายหลัง เด็กที่แยกมานี้เป็นเด็กที่มีความสามารถในการเรียนรู้ต่ำกว่าระดับเฉลี่ย

3. สำรวจข้อบกพร่องของเด็กที่แยกออกมาให้แน่ชัดว่าบกพร่องอะไร อย่างไร (Diagnosis the Poor Reader) การสำรวจในขั้นนี้จะต้องวิเคราะห์เป็นรายบุคคลให้ละเอียดถี่ถ้วน เด็กบางคนอาจมีข้อบกพร่องทางด้านร่างกายและอวัยวะเกี่ยวกับตา หู หรือปาก จนต้องส่งให้แพทย์ปรึกษา บางคนอาจบกพร่องทางสติปัญญาหรืออารมณ์จนต้องส่งให้จิตแพทย์ หรือ Specialist ช่วยเหลือโดยตรง

4. ดำเนินการแก้ไขโดยเริ่มวิธีสอนเพื่อซ่อมเสริมให้เด็กแต่ละคน (Remedy) เมื่อรู้ข้อบกพร่องแน่ชัดแล้ว²

¹ ก่อ สวัสดิทานิชย์, " การสอนซ่อมเสริม," วารสารวิสามัญศึกษา 8 (มีนาคม 2514) : 5-9.

² อำไพ สุจริตกุล, " การสอนซ่อมเสริม," , 152-153.

ในคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 ได้กล่าวถึงการ
ดำเนินการสอนซ่อมเสริมไว้ดังนี้

1. วางจุดประสงค์ในการสอนและการจัดวัสดุอุปกรณ์ในการสอนให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของเด็ก จัดวิธีการสอนที่เหมาะสม ยั่วยุให้เด็กอยากเรียนและคัดเลือกนักเรียนที่ต้องช่วยเหลือคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน

2. วิธีสอนของครูต้องเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่มแต่ละคน วิธีสอนสำหรับนักเรียนคนหนึ่งอาจไม่เหมาะสมกับนักเรียนอีกคนหนึ่ง

3. การดำเนินการสอน ครูจะต้องปรับปรุงการสอนให้สอดคล้องกับนักเรียน จัดข้อบกพร่องด้วยวิธีการเรียนที่ถูกต้อง เพื่อสร้างเจตคติและนิสัยที่ดีให้กับนักเรียน เช่น การสอนอ่าน จะต้องฝึกฝนให้นักเรียนจำคำ ฝึกฝนอัตราความเร็วในการอ่าน ใช้อุปกรณ์การสอน ส่งเสริมให้นักเรียนรักและสนใจในการอ่าน

4. วิธีการสอน ครูจะต้องสอนโดย

4.1 ให้นักเรียนเรียนด้วยความพอใจ

4.2 จัดประสบการณ์ให้แก่เด็กและให้ประสบความสำเร็จในการเรียนบ่อย ๆ

4.3 สร้างความเชื่อมั่นและการเคารพตนเองให้กับนักเรียน¹

ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม ได้กล่าวถึงแนวการสอนซ่อมเสริมสรุปความ
ได้ว่า

1. ความร่วมมือของผู้เรียน โปรแกรมการสอนจะสำเร็จหรือไม่ ย่อมขึ้นกับความร่วมมือของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. สอนในระดับพอเหมาะกับผู้เรียน ผู้สอนต้องนึกเสมอว่าสมรรถวิสัยและทักษะของเด็กแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มที่สอนนั้นอยู่ในระดับใด

¹ กรมวิชาการ , กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1 ฉบับทดลอง , หน้า 33.

3. สอนทีละขั้น ก็ต้องเป็นไปทีละน้อยตามลำดับขั้นและครูต้องช่วยให้เด็กตั้งเป้าหมายย่อย ๆ ของเขาเองและช่วยฝึกทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นให้

4. เสริมกำลังใจในเรื่องที่ทำได้สำเร็จ เรื่องใดที่เด็กทำได้สำเร็จ ควรเสริมกำลังใจให้เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ผลงานของตนเองว่าเป็นอย่างไร

5. ทำสิ่งที่เรียนให้มีความหมาย จากการวิจัยพบว่า สิ่งที่เรียนหากมีความหมายต่อผู้เรียนจะก่อให้เกิดความพร้อมในการเรียนมากกว่าและจะเข้าใจได้ชัดเจนกว่าการพูดอธิบายก็ควรคำนึงถึงพื้นฐานของเด็กด้วย

6. ทำสิ่งที่เรียนให้หน้าจําและให้จําได้ง่ายขึ้น ครูต้องหาทางไม่ให้เด็กเกิดความสับสนระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ เพราะจะเป็นสาเหตุของการลืม ครูควรหาวิธีโยงความสัมพันธ์ให้แจ่มชัดขึ้น ถ้าเป็นวิชาทักษะก็ต้องฝึกฝนให้มากถึงขั้นจําได้ขึ้นใจ

7. กระตุ้นให้เด็กมองหาความสัมพันธ์ของสิ่งที่ได้เรียนรู้ตลอดจนการนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตจริง ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้เด็กค้นพบหลักเกณฑ์ด้วยตนเอง

8. ลดความเครียด ในขณะที่เรียนไม่ควรให้บรรยากาศเครียดเกินไป การเร้าหรือกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจที่มากเกินไป มักเป็นอันตรายมากกว่าจะทำให้ได้ผลดี

9. จัดช่วงเวลาในการฝึกฝนให้พอเหมาะ จากการวิจัยพบว่า การจําให้ได้นานขึ้นกับการแก้ไขช่วงเวลาในการฝึกฝน จึงควรมีระยะพักหรือเปลี่ยนกิจกรรมบ้างเป็นครั้งคราวจะมีประสิทธิภาพ

10. สร้างอัตรภาพในเชิงนิมานให้แก่เด็ก หมายถึงสร้างความคิดเกี่ยวกับตัวเองในทางที่ดีให้แก่เด็ก โดยให้โอกาสเขาพบความสำเร็จบ้างไม่ด้านใดก็ตามหนึ่ง¹

¹ ศรีธา และ ประภัสสร นิยมธรรม , การสอนเพื่อบรรดิกการ , หน้า 58-61.

จากการที่นักการศึกษาได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนในการสอนซ่อมเสริม ทำให้สรุปได้ว่า การสอนซ่อมเสริมนั้นจะต้องเริ่มต้นที่การวินิจฉัยข้อบกพร่องของเด็ก จากนั้นจึงจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียนแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทั้งนี้ควรคำนึงถึงวิธีการเสริมกำลังใจให้แก่ผู้เรียนตลอดจนการจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมอีกด้วย

การสอนซ่อมเสริมทักษะวิชาภาษาไทย

ทักษะวิชาภาษาไทยที่สำคัญคือทักษะในการใช้ภาษาได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน ทักษะดังกล่าวนี้จะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาเจริญขึ้นตามวัย ถ้าพบว่าทักษะของนักเรียนในเรื่องนี้บกพร่อง จะต้องดำเนินการสอนซ่อมเสริม ซึ่ง ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ได้ให้ข้อคิดในการดำเนินการสอนซ่อมเสริมทักษะภาษาไทย สรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. ทดสอบนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสอบ การสัมภาษณ์ ฯลฯ ว่านักเรียนคนใดบกพร่องการใช้ภาษาอย่างไร หรือขาดทักษะอะไร
2. ครูนำผลการทดสอบมาพิจารณาแล้ววางแผนช่วยสอนซ่อมเสริมสิ่งที่เป็นจุดอ่อนของนักเรียน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการใช้ภาษา
3. ชี้แจงให้นักเรียนรู้จักมุ่งหมายของการแก้ไขข้อบกพร่องว่าจะเป็นประโยชน์ จะได้เกิดทัศนคติที่ดีและเต็มใจรับการสอนซ่อมเสริม
4. ครูวางแผนร่วมกับนักเรียนว่าจะแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ ด้วยวิธีใดและครูจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เวลา วิธีการและวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับลักษณะข้อบกพร่องนั้น ๆ
5. ให้นักเรียนประเมินผลความก้าวหน้าของตนเองจากการทดสอบเป็นระยะ ๆ เพราะถ้านักเรียนได้เห็นความก้าวหน้าก็จะมีกำลังใจแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ

6. การสอนซ่อมเสริมจะต้องคำนึงถึงวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสมและประหยัดเวลาด้วย ¹

ในการสอนซ่อมเสริมทักษะวิชาภาษาไทยนี้ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ก็ได้เสนอแนะวิธีการซ่อมเสริมว่าอาจทำได้หลายวิธีคือ

1. การฝึกซ้ำ ๆ อย่างสม่ำเสมอโดยใช้เวลาสั้น ๆ คราวละ 5-10 นาที
2. การทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมจากง่ายไปหายาก เช่น ทำแบบฝึกหัดการเขียน การตอบคำถามเรื่องทีอ่านไปแล้ว ฯลฯ
3. การทบทวนความรู้ มีทั้งการทบทวนเฉพาะบทเรียนแต่ละบทเรียน และทบทวนเมื่อเรียนจบเรื่องทั้งหมดหรือเป็นตอน ๆ ไปก็ได้
4. การใช้บทเรียนแบบโปรแกรมซึ่งสอนบทเรียนเฉพาะเรื่อง นักเรียนสามารถเรียนด้วยตนเองได้และมีการทดสอบความรู้ไปที่ละชั้น ๆ จนจบบทเรียน
5. การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา เช่น ฝึกออกเสียงที่ยังออกได้ไม่ชัด ฝึกพูดให้คล่องและพูดอย่างมั่นใจ
6. การเล่นเกม เช่น เกมลับสมอง ฝึกความคิด ฝึกเขาวงกต ฝึกการเขียนศัพท์ การต่อสำนวนไทย ฝึกการทายปริศนาต่าง ๆ การแข่งขันจับคู่คำศัพท์ที่สัมพันธ์กัน การเล่นเกมปริศนาอักษรไขว้ ฯลฯ
7. การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ที่ช่วยพัฒนาการอ่านให้สามารถอ่านได้เร็วขึ้น รู้ความหมายของคำและข้อความ สามารถตอบคำถามแสดงความเข้าใจเรื่องทีอ่านได้
8. การให้ทบทวนหรือกรองเกี่ยวกับตัว ร, ล คำควบกล้ำ การเขียนคำยาก ๆ การใช้ไม้บรรทัด ฯลฯ ²

¹ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ , " วิธีซ่อมเสริมทักษะวิชาภาษาไทย " , หน้า 1-3.

² เรื่องเดียวกัน , หน้า 3.

นอกจากนี้ในการซ่อมเสริมทักษะภาษาไทย ควรจะได้คำนึงถึงการฝึกฝนด้วย
ทั้งที่ กมล ทัศภูมกล ได้ให้ความเห็นว่า

หัวใจของการสอนวิชาทักษะอยู่ที่การฝึกฝน การฝึกอย่างถูกวิธีเท่านั้นจะทำให้เกิด
ความชำนาญชำนาญ แคลคล่องว่องไว ทักษะในภาษาเป็นสิ่งจำเป็นจะต้องฝึก
ให้เด็ก เพื่อให้เด็กมีความสามารถในการติดต่อสื่อความหมายกันอันเป็นวัตถุประสงค์
สำคัญของการสอนภาษา ลำดับขั้นของการฝึกทักษะมีดังต่อไปนี้

1. ทำให้เด็กเข้าใจวิธีการเสียก่อน เช่นวิธีออกเสียง ร,ล
2. ฝึกบ่อย ๆ อย่างสม่ำเสมอ ไม่ทิ้งระยะไว้นานจนเด็กลืม
3. แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมการฝึกทักษะจำเป็นจะต้องทำซ้ำ ๆ กันแต่ทั้งนี้ครูควรใช้
กลวิธีพลิกแพลงให้มีแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ กันเพื่อเด็กจะได้ไม่
เบื่อหน่ายต่อการฝึกนั้น ๆ
4. ติดตามผลเพื่อสังเกตความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคล ¹

ดีเซคโค (Dececco) ก็ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ภาษา
ว่าต้องอาศัยการฝึกหัดซึ่งสภาพการฝึกนั้นจะมี 3 แบบ คือ

1. การฝึกแบบติดต่อกัน (Massed Practice) ตัวอย่าง
ของการฝึกแบบนี้คือ เรียนซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง โดยครูให้นักเรียนฝึกทำงานมากกว่าที่
ครูสั่งในตอนแรก เช่น เมื่อนักเรียนท่องจำพยัญชนะครั้งแรกได้หมดแล้ว ครูไม่ต้องการให้
นักเรียนหยุดท่อง ครูก็กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความสามารถนี้ซ้ำหลาย ๆ ครั้งเพื่อสนอง
ความต้องการแสดงออกของเด็กและเพื่อไม่ให้เด็กลืม การเรียนรู้ทักษะ เช่น ทักษะอ่าน
เขียน พูด ต้องใช้การเรียนซ้ำ ๆ
2. การฝึกแบบเว้นช่วง ให้หยุดพักบ้าง (Distributed Practice)
เป็นการฝึกที่ทิ้งระยะไปชั่วคราวแล้วจึงกลับมาฝึกใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนไม่เกิดความ
เมื่อยล้าจนเกินไป การฝึกในลักษณะนี้มักจะเป็นการฝึกด้วยการเคลื่อนไหวทางร่างกาย
3. การฝึกแบบแยกเป็นส่วน ๆ กับกรฝึกรวมทั้งหมด (Part V.S. Whole
Practice) ในการเรียนรู้คำต่าง ๆ ทั้งหมดนั้น ครั้งแรกจะต้องฝึกเรียนรู้คำทั้งหมดก่อน

¹ กมล ทัศภูมกล, " กลวิธีการสอนวิชาทักษะ, " วารสารศูนย์ศึกษา 14

แล้วจึงนำส่วนย่อยมาเรียงซ้ำอีก เมื่อเรียนรู้คำแบบแยกเป็นส่วน ๆ ก็ควรเรียนแต่ละส่วนก่อนแล้วจึง เรียงรวมทั้งหมดทีหลัง ¹

ข. การเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำหรือการเขียนสะกดการันต์หรือการเขียนตามคำบอก เป็นเนื้อหาหนึ่งของหลักสูตรการสอนการเขียนภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรภาษาไทยมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2503 หรือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ซึ่งในหลักสูตร พ.ศ. 2503 ได้ระบุเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนตามคำบอกไว้ว่า ให้เขียนข้อความยากง่ายเสมอกันกับแบบเรียนวรรณคดีและรู้ความหมายของข้อความนั้น หรือกำหนดศัพท์ให้เขียนเป็นคำ ๆ ก็ได้ เพื่อฝึกการสะกดการันต์ให้แม่นยำ สำหรับหลักสูตร พ.ศ. 2521 จากคำอธิบายรายวิชาการเขียนในชั้น ม. 1 มีขอบเขตคือ การคัดลอกข้อความให้ถูกต้อง เรียบร้อย การเขียนตัวสะกดการันต์และเขียนตามคำบอก

วิธีการเขียนสะกดการันต์จากการกำหนดตัวอักษรหรือสัญลักษณ์แทนเสียง เพื่อให้ผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองลงเป็นตัวหนังสือและผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายได้นั้นว่ามีความสำคัญต่อการสื่อความหมายกันด้วยภาษาเขียน เพราะถ้าเขียน

¹John P. Dececco, The Psychology of Learning and Instruction (New Delhi : Prentice Hall of India Private Ltd , 1970), pp.346 - 349 .

ผิดไปอาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายเปลี่ยนไป หรืออาจไม่เข้าใจความหมายเลยก็ได้ การเขียนสะกดคำได้ถูกต้องจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจข้อความที่เขียนได้รวดเร็วและถูกต้อง ทั้ง จะช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดีแก่ผู้ที่ได้อ่านข้อความที่เขียนนั้นด้วย นอกจากนี้ การสะกดตัวได้ถูกต้องยังช่วยให้ผู้เขียนเกิดความสนใจในตัวเองทุกครั้งที่เขียนจดหมายหรือข้อความใด ๆ ความสามารถในการเขียนสะกดคำได้ถูกต้องอย่างคล่องแคล่วจะช่วยให้ผู้เขียนอธิบายความคิดเห็นตามที่ต้องการด้วยคำที่ถูกต้องสละสลวยยิ่งขึ้น ²

สาเหตุที่ทำให้มีความยากลำบากในการเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำในภาษาไทย มีสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความยุ่งยากหลายประการคือ

1. ธรรมชาติของภาษาซึ่งมีสัญลักษณ์ คือ พยัญชนะ 44 ตัว แต่มีเสียงเพียง 21 เสียง จึงทำให้มีเสียงซึ่งใช้ตัวอักษรแทนได้หลายตัว หรือตัวอักษรตัวเดียวกันสามารถแทนได้หลายเสียง
2. ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการถ่ายทอดเสียงลงเป็นตัวอักษรเพราะภาษาไทยมีวิธีเขียนได้หลายแบบสำหรับคำที่มีความหมายต่างกัน แต่เสียงเดียวกัน เช่น คำ ข้ำ ฆ่า

¹ พงษ์จันทร์ ปิ่นสุวรรณ , " การวิเคราะห์แบบของการเขียนสะกดการันต์ พยางค์ในภาษาไทยจากบรรดาคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน , " (ปรินต์งานพิมพ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร , 2502) หน้า 1.

² สามารถ ถักดีเจริญ , " ปัญหาการเขียนตัวสะกดการันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดภาคใต้ , " (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2516) หน้า 2 - 3.

3. ภาษาไทยได้ยืมคำจากภาษาต่างประเทศมาใช้มากและยังยืมเอาวิธีการเขียนแทนเสียงหรือถ่ายทอดรูปเขียนจากภาษาเดิมมาใช้ด้วย โดยมีแนวโน้มที่จะรักษาหรือถ่ายทอดรูปของการเขียนแบบเดิมไว้ ซึ่งมักจะไม่ตรงกับอักษรวิธีหรือวิธีเขียนของไทยตามปกติ จึงทำให้มีวิธีการเขียนซับซ้อนและมากแบบยิ่งขึ้น

4. ในพจนานุกรมมีคำจำนวนหนึ่งซึ่งมีวิธีการเขียนต่างไปจากเสียงพูดซึ่งมีผู้ใช้อยู่ในภาษาปัจจุบัน เช่น ประสิด อัญญะอัญญะ ฯลฯ ทำให้การเขียนคำเหล่านี้ผิดไปจากพจนานุกรมได้ง่าย และนอกจากนี้ยังปรากฏคำซึ่งไม่มีที่ใช้ในภาษาปัจจุบันเลยหรือคำจำนวนมากที่มีใช้และเป็นที่ยอมรับกันในภาษาปัจจุบัน แต่ไม่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรม จึงไม่อาจกำหนดได้แน่นอนว่ามีวิธีเขียนอย่างไร¹

ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับมูลเหตุที่ทำให้เด็กเรียนเขียนสะกดการันต์ผิด คือ สุนันทา โสรัจจ์ ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง " การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดการันต์และการศึกษามูลเหตุแห่งการเขียนสะกดการันต์ผิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนคร " เมื่อ พ.ศ. 2511 พบสาเหตุดังนี้

1. การมีประสบการณ์มาผิด
2. การไม่ทราบความหมายที่แท้จริงของคำที่เขียน
3. การรู้หลักภาษาไม่แม่นยำ
4. การออกเสียงผิด
5. การใช้แนวเทียบผิด²

¹ พงษ์จันทร์ ปิ่นสุวรรณ , " การวิเคราะห์แบบของการเขียนสะกดการันต์พยางค์ ในภาษาไทยจากบรรดาคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน " , หน้า 27.

² สุนันทา โสรัจจ์ , " การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดการันต์และการศึกษามูลเหตุแห่งการเขียนสะกดการันต์ผิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนคร " , หน้า 58.

นอกจากนี้ สามารถ ถักตีเจริญ ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง " ปัญหาการเขียนตัวสะกด การันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดภาคใต้ " เมื่อ พ.ศ. 2514 พบสาเหตุ ดังนี้

1. นักเรียนเคยเห็นแบบแผนหรือตัวอย่าง เช่นนั้นเสมอ
2. นักเรียนเขียนเทียบกับคำบางคำที่เคยรู้จักมาก่อน
3. นักเรียนเขียนตามความหมายของคำ
4. นักเรียนเขียนตามเสียงพูดหรือที่ออกเสียงซึ่งเคยออกผิด
5. นักเรียนเขียนตามหลักภาษาหรือพจนานุกรม ซึ่งมีหลัก แต่ดำเนินไม่ได้ เขียนตามหลักนั้น ๆ
6. นักเรียนเขียนจากถาวรเคา¹

X หม่อมราชวงศ์ สุนทรชาติ สวัสดิ์กุล ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเขียนผิดพลาดว่าเนื่องจาก

1. ครูภาษาไทยไม่ได้รับการสนับสนุนดีพอ เพราะผู้ใหญ่ในวงการศึกษา ให้ความสำคัญในวิชาภาษาไทยน้อย ปล่อยให้ไปขามยตากรรม
2. ปัจจุบันจำนวนนักเรียนมีมากขึ้น การเรียนภาษาไทยครูปล่อยปละละเลย ไม่ควรขยันอย่างเพียงพอ จึงเป็นเหตุให้นักเรียนออกเสียงภาษาไทยไม่ชัด เขียนหนังสือไม่ถูก
3. เรื่องความวิบัติทางอักษร เช่น ตอนสงครามมหาเอเชียบูรพา มีการคิดตัวอักษรออกเพื่อทำให้ง่าย เช่น ศ ษ ส ตัดเหลือ ส ทำให้ครู อาจารย์ นักปราชญ์ บัณฑิต เขียนหนังสือไม่ถูกหรืออ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย
4. ระบบข้อสอบใช้วิธีชี้คเครื่องหมายและเติมคำลงในช่องว่าง ทำให้ไม่มีโอกาสได้ฝึกทักษะการเขียน

¹ สามารถ ถักตีเจริญ, " ปัญหาการเขียนตัวสะกดการันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดภาคใต้ " , หน้า 43.

5. เวลาที่สอนมีน้อย ครูต้องรีบสอนให้ทันประมวลการสอน
6. ผู้ใหญ่ทั่ว ๆ ไปมักเห็นว่าภาษาไทยเป็นของง่าย
7. ทั้ง ๆ ที่ภาษาไทยเป็นภาษาประณีต ต้องระมัดระวังครูผู้สอนบางคน ก็ยังถือว่าความผิดพลาดคลาดเคลื่อนทางภาษาเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่สำคัญ ไม่คำนึงถึง การพูดคำบางคำไม่ชัด

8. อิทธิพลของวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นแหล่งแพร่ภาษาผิด ๆ ไปสู่ประชาชน¹

✓ นอกจากนี้ สุธีวงศ์ พงษ์ไพบูลย์ ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเขียนหนังสือผิดว่า เนื่องมาจาก

1. ไม่ทราบความหมายของคำ เช่น ประณีต (เรียบร้อย) เขียนเป็น ปราณีต (ไม่เรียบร้อย)
2. เขียนผิดเพราะออกเสียงอย่างนั้น เช่น ผมหักตลก เป็น ผมหักโศก
3. เขียนผิดเพราะใช้แนวเทียบผิด เช่น จำนวน เป็น จำนวนค์ เพราะเทียบกับคำว่า องค์
4. เขียนผิดเพราะมีประสบการณ์ผิด เช่น คำว่า สังเกต เขียนเป็นสังเกตุ เพราะจำมาจากหนังสือพิมพ์
5. เขียนผิดเพราะไม่รู้หลักภาษา เช่น เขียนคำสมาสคำว่า อรุณกิจ เป็น อรุระกิจ²

¹ ประเสริฐ เขยฮิต , " แบบฝึกการอ่านและเขียนคำที่ใช้อักษรควบ"ร" และ"ล" สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 , " (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2518) หน้า 2-3 .

² สุธีวงศ์ พงษ์ไพบูลย์ , การเขียนเรียงความและการเขียนกลอน (สงขลา : จิงจิงการพิมพ์ , 2516) หน้า 13 .

นอกจากนี้ ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม ได้ให้ความเห็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับสาเหตุที่เด็กสะกดคำผิด โดยคำนึงที่ตัวเด็กเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การสะกดผิดเพราะความเลินเล่อ เด็กนักเรียนหลายคนที่ขาดความเอาใจใส่ในเรื่องการเขียนสะกดการันต์ ทำให้เขียนหนังสือผิดมากทั้ง ๆ ที่อาจเป็นคนมีทักษะด้านอื่น ๆ ทางภาษาดีกก็ตาม เด็กที่เขียนเลินเล่อมี 2 ประเภท คือ

ก. เด็กที่เขียนเลินเล่อและอ่านไม่เก่ง เด็กที่อ่านหนังสือได้ไม่เก่งส่วนมากมักจะเขียนไม่เก่งด้วย ทั้งนี้เพราะความเลินเล่อ ไม่ระมัดระวังของตัวเอง เป็นสาเหตุให้ขาดความชำนาญในทักษะทั้งสองด้าน

ข. เด็กที่เขียนเลินเล่อ แต่อ่านเก่ง เป็นเพราะเด็กพวกนี้มักมีความคิดที่ต้องการติดต่อกับผู้อื่นอยู่มาก และต้องการแสดงความคิดของตนอย่างรวดเร็วที่สุด จึงไม่ไ้ระวังเรื่องตัวสะกดการันต์ เป็นเหตุให้เขียนผิด

2. เด็กที่ไม่ชอบอ่านหนังสือ เด็กพวกนี้มักเขียนสะกดการันต์ผิดเพราะขาดการสังเกตและประสบการณ์

3. เด็กที่แยกเสียงได้ไม่ดี หมายถึงเด็กที่มีความสามารถในการจำแนกเสียงได้ต่ำหรือมีความบกพร่อง มีปัญหาในด้านการฟัง ฉะนั้นเมื่อฟังผิดก็เขียนผิดไปด้วย

4. เด็กที่สายตาไม่ดี เนื่องจากการเขียนหนังสือไทยไม่ได้เป็นไปตามกฎการออกเสียงเท่านั้น จึงต้องอาศัยความจำด้านสายตามาประกอบ ถ้าเด็กคนใดสายตาไม่ดี ไม่เคยมีการสังเกตจดจำด้วยสายตาไว้ก็จะเขียนผิดได้ง่าย¹

¹ ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม , การสอนเพื่อบรรดิการ , หน้า

เฟอร์นาลด์ (Fernald) กล่าวว่า

ความล้มเหลวในการสะกดคำของเด็กเนื่องมาจากนิสัยผิด ๆ ที่โรงเรียนยึดเยียดแก่เด็กเหล่านั้น ในการพยายามที่จะสอนให้สะกดคำซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1. โรงเรียนใช้วิธีการที่เป็นการสุดวิสัยที่เด็กบางคนจะเรียนสะกดคำได้ และเมื่อเด็กสะกดคำผิดก็ให้เขียนคำที่สะกดผิดนั้นซ้ำ ๆ อยู่เรื่อย
2. โรงเรียนบังคับให้เด็กเขียนคำในระยะเวลาจำกัดก่อนที่เด็กจะชินกับการเขียน
3. โรงเรียนไม่สนใจกับกฎการเขียนที่เคยใช้ได้ผลปรากฏมาแล้ว
4. โรงเรียนก่อให้เกิดอารมณ์ในทางลบ ซึ่งเนื่องมาจากเหตุผล 2 ประการ คือ

- ก. บิดกั้นการกระทำด้วยใจสมัครเมื่อเด็กล้มเหลวในการเรียนสะกดคำ
- ข. เมื่อเด็กล้มเหลวในการสะกดคำดังกล่าวแล้วก็ได้ได้รับการปฏิบัติในทางที่ไม่เหมาะสม

เป็นอันว่าการเขียนหนังสือของเด็กอยู่ในภาวะที่เป็นไปในทางลบ ¹

ฮอร์น (Horn) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เขียนหนังสือผิดว่า

การเปลี่ยนแปลงการออกเสียงเป็นสาเหตุทำให้เขียนหนังสือผิด และยังมีสาเหตุการเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ คือ การเปลี่ยนแปลงเรื่องเสียงร่ว ภาษาอื่นหรือภาษาเฉพาะท้องถิ่น การเพิ่มและการเลิกไปภาษาของตน สิ่งตีพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการสะกดคำและหลักการสะกดคำซึ่งยอมรับกันตามกาลเวลา ²

นอกจากนี้ เช่น (G. Shane) ก็ได้ให้ความเห็นว่า

¹ Fernald , G.M. Remedial Techniques in Basic School Subjects. (New York : McGraw-Hill , 1943) , p.183. 381. 390.

² Earnest Horn , " Spelling," Encyclopedia of Educational Research (New York : The Macmillan Company , 1960) , p. 1337.

สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดมีปัญหาหลายทาง โดยแบ่งออกเป็น 2 ประการใหญ่ ๆ คือ ปัญหาโดยทั่วไป ซึ่งเกี่ยวกับนักเรียนไม่พัฒนาความสามารถของตนเอง มีความสนใจน้อย ประกอบกับคำที่นักเรียนพบปะมีมาก ทำให้เกิดการสับสนขึ้น ยิ่งยากที่จะจดจำ และปัญหาเฉพาะบุคคลนั้นก็เกี่ยวกับความบกพร่องทางสายตา ความสามารถในการออกเสียง ความสามารถทางสมองและเด็กที่ใช้ภาษาสองภาษาในขณะเดียวกัน (Bilingual) ¹

จะเห็นได้ว่าทั้งนักการศึกษาของไทยและต่างประเทศได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องการสะกดคำมาก ถึงกับค้นคว้าและวิจัยสาเหตุของการสะกดคำผิดของนักเรียน ดังนั้นเราจึงควรที่จะหาวิธีแก้ไขในเรื่องนี้อย่างยิ่ง

กลวิธีในการสอนเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำเป็นวิชาแขนงหนึ่งในวิชาภาษาไทย โดยทั่วไปถือว่าเป็นวิชาที่ไม่สำคัญนัก มีเนื้อหาน้อย ครูไม่ต้องมีวิธีสอนเลขก็สอนวิชานี้ได้ ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอนเขียนสะกดคำของเด็กจึงไม่ได้ผลเท่าที่ควร การสอนเท่าที่พบบ่อย ๆ ก็คือ ครูเลือกข้อความตอนใดตอนหนึ่งที่เด็กเคยเรียนมาแล้วให้เด็กเขียน เด็กสะกดคำใดผิดก็แก้คำนั้นหลาย ๆ ครั้ง ในบางครั้งก็นำข้อความจากหนังสืออื่นมาให้เด็กเขียน การตรวจก็ให้เด็กเปลี่ยนกันตรวจบ้าง เด็กตรวจเองบ้าง ² เมื่อเป็นเช่นนี้การเรียนสะกดคำของ

¹ Harold G. Shane and Others , Beginning Arts Instruction with Children . (Ohio : Charles E. Merrill Books Inc , 1961) , pp. 71 - 72. 45.372. (

² รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา , ตำราชุดครูมัธยมของครูสภาภาษาไทยตอน 1 วิธีสอนภาษาไทยชั้นมัธยม (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา , 2506)
หน้า 122.

เด็กก็ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะไม่มีวิธีการที่เราความสนใจเด็กและไม่มุ่งใจให้เด็กเห็น ความสำคัญของเรื่องการสะกดคำ ดังนั้นจึงได้มีนักการศึกษาหลายท่านเล็งเห็นความสำคัญ ในเรื่องนี้ จึงได้เสนอแนะแนวการสอนการเขียนสะกดการันต์ไว้ต่าง ๆ กัน

รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา ได้เสนอแนะวิธีการสอนสะกด การันต์ไว้ในหนังสือ วิธีสอนภาษาไทยชั้นมัธยม ดังนี้

1. ครูควรชี้แจงถึงความมุ่งหมายของการเรียนการเขียนตามคำบอก เสียก่อนว่ามีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนรู้จักเขียนตัวสะกดการันต์ได้ถูกต้อง เขียนลายมือ สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยและเพื่อทบทวนความรู้ในเรื่องการสะกดการันต์
2. การสอนเขียนนั้นควรเขียนเป็นคำ ๆ บ้าง เป็นข้อความบ้าง เช่นคำต่าง ๆ ที่เด็กสะกดผิดอยู่เสมอเอามาให้เด็กสะกดให้ถูกต้อง ให้สังเกตรูปศัพท์ และหลักเกณฑ์ในการเขียนพร้อมกันไปด้วย ส่วนข้อความต่าง ๆ ก็คัดลอกมาจากหนังสือ ที่เด็กเรียนในชั้นหรือเป็นบทความที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์ ปาฐกถา ฯลฯ
3. คำที่นักเรียนเขียนผิดควรชี้ให้แก้ และต้องชี้แจงให้ทราบด้วยว่า ผิดอย่างไร
4. การเขียนตามคำบอกควรทำบ่อย ๆ เพื่อทดสอบการเขียนตัวสะกด การันต์ของเด็กให้ถูกต้องและจดบันทึกความรู้เกี่ยวกับตัวสะกดของเด็กเป็นรายบุคคล ด้วย เด็กบางคนเดินเลอะสะกดตัวผิดมาก ครูจะได้ช่วยเหลือ
5. ควรส่งเสริมเด็กให้รู้จักใช้พจนานุกรมอยู่เสมอ เมื่อเด็กสงสัยคำ หนึ่งคำใด ควรใช้พจนานุกรม เพราะเป็นหลักฐานที่เชื่อถือได้มากที่สุด ครูควรแนะวิธี ใช้พจนานุกรมให้นักเรียนสามารถค้นหาสิ่งที่ต้องการรู้ได้อย่างรวดเร็ว จะช่วยในการ เรียนวิชาเขียนตามคำบอกของเด็กได้
6. การเขียนตามคำบอกไม่จำเป็นต้องเขียนโดยครูบอก แล้วเด็กเขียน ลงสมุดเสมอไป ครูอาจหาวิธีเร้าความสนใจของเด็กโดยให้เด็กสะกดตัวลงบนกระดานคำ โดยครูมอบหมายให้เด็กไปหาคำต่าง ๆ มาจากบ้าน แล้วมาแข่งขันกันเขียนบนกระดานคำ

จะช่วยให้เด็กรู้สึกสนุก ไม่เบื่อการเขียนตามคำบอกที่ทำซ้ำกันทุกคราว¹

ประภาศรี สีหอำไพ ได้เสนอแนะวิธีสอนการสะกดคำไว้ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มให้คนหาคำในเรื่องที่เรียนนำมาแลกเปลี่ยนกันบอกและเฉลย พร้อมทั้งเก็บคะแนนไว้

2. รวบรวมคำศัพท์ไว้ในสมุด เรียงเรียงไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เรียงคำศัพท์ตามพยัญชนะ เรียงตามความหมาย ฯลฯ

3. กรุบอกให้เขียนแล้วให้ตรวจโดยใช้บัตรคำและพจนานุกรมประกอบการสอน

4. แข่งขันการสะกดคำยากบนกระดานดำ

5. ใช้เอกสารประกอบให้เลือกคำที่สะกดถูก

6. นำเกณฑ์การเขียนตัวสะกดมาแต่งเป็นคำประพันธ์เพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น

7. ฝึกการเขียนเรียงความแล้วให้ใช้พจนานุกรมตรวจตัวสะกดการันต์

ของตนเองหรือของเพื่อน

8. หาประโยคหรือข้อความสั้น ๆ มาให้เติมศัพท์

9. เขียนรายงานคำที่มีกสะกดผิด

10. นำเนื้อหากจากหลักภาษาไทย เช่น คำไทยที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต คำสมาส สันธิ คำควบกล้ำ ฯลฯ มาแต่งประโยครวบรวมไว้

11. กำหนดคำศัพท์ให้นำมาเขียนเป็นรูปประโยคหรือเรื่อง

12. ควรตรวจแก้ไขตัวสะกดในการฝึกการเขียนทุกครั้ง ไม่ปล่อยให้ให้นักเรียนสะกดผิดไว้โดยไม่แก้ไข²

¹ รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา, ตำราชุดक्रमัชยของครูสภาภาษาไทยตอน 1 วิธีสอนภาษาไทยชั้นมัธยม, หน้า 123.

² ประภาศรี สีหอำไพ, วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523 . หน้า 390.

* คู่มือครูภาษาไทย เล่ม 2 กรมการฝึกหัดครู ได้กล่าวถึงวิธีที่จะให้เด็ก รู้จักศึกษาที่ผิดของตนและเกิดมีความต้องการที่จะเขียนให้ถูกด้วย คือ

1. ให้เปรียบเทียบคำที่ออกเสียงอย่างเดียวกัน แต่เขียนต่างกันและมีความหมายต่างกัน เช่น วัด - วัตร
2. เขียนคำ 2 คำ ให้เปรียบเทียบกัน โดยหารูปประโยค ให้เติมคำที่มีความหมายเข้ากับประโยคลงในประโยคนั้น
3. ให้เด็กหัดสะกดตัวด้วยปากเปล่าและให้เขียนด้วย วิธีนี้ได้ผลสำเร็จสำหรับเด็กบางคน
4. แกะไขเด็กเป็นบางคน เฉพาะ 5 คำถึง 10 คำ
5. บังคับให้เด็กเขียนคำที่ตนเขียนผิดหลาย ๆ ครั้งจนเบื่อ วิธีนี้ใช้หลักจิตวิทยาเมื่อเด็กเบื่อ เด็กจะเริ่มเขียนตัวที่ถูกต้อง ¹

สามารถ สักดิ์เจริญ เสนอแนะแนวความคิดว่า

ครูควรมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการเสริมทักษะการเขียนสะกดคำตามลำดับดังนี้

1. เห็นความสำคัญ โดยพยายามชี้ให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าการเขียนคำไทยผิดเป็นเรื่องบกพร่องที่น่าอับอาย เป็นสิ่งที่พึงหลีกเลี่ยงเป็นที่สุด
2. หมั่นชี้แจง คือพยายามบอกคำที่เป็นตัวอย่างที่ผิดจากที่ใดก็ตาม แล้วชี้แจงให้นักเรียนรู้ เข้าใจ สอนให้เขียนให้ถูกทุกครั้ง
3. แสดงแบบอย่าง คือ ต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องเสมอทั้งการพูดและการเขียน

4. ช่างฝึกฝน หมายถึงพยายามหากิจกรรมที่จะนำมาฝึกฝนให้นักเรียนเกิดความสนุก สนใจ ถึงหลัก " ฝึกคำเพียงน้อย ๆ แต่บ่อย ๆ จะแม่นยำ "

¹ กรมการฝึกหัดครู, คู่มือครูภาษาไทย เล่ม 2 . (กรุงเทพมหานคร :
หน่วยศึกษานิเทศก์ 2503) หน้า 177 - 178.

5. คันความหมาย คือ ต้องสอนความหมายของคำควบกันไปด้วย หักให้นักเรียนสังเกตความหมายของคำจากบริบท

6. ใช้อุปกรณ เช่น ป้ายประกาศ แผนภูมิ บัตรคำ ให้เห็นคำยาก ๆ บ่อย ๆ จะจำได้

7. สอนแบบฝึกหัด จะต้องทำให้สม่ำเสมอ การแก้คำผิดเป็นเรื่องหนึ่งที่สำคัญ ครูต้องไม่ละเลย การแก้คำผิดควรทำในลักษณะไม่เหมือนกับการเขียนสะกดธรรมดา เช่น แก้ลงในบัตรคำ หรือเป็นตัวอักษรประดิษฐ์ สามารถติดไว้ให้ดูได้ง่าย เห็นได้เสมอ ๆ ในห้องเรียน

8. พัฒนาผล จะต้องวัดผลการเขียนสะกดคำของเด็กทั้งกลุ่มและบุคคล และต้องหาวิธีช่วยผู้ให้เด็กได้พยายามพัฒนาการเขียนสะกดคำ

9. ทุกคนร่วมมือ หมายถึงว่าครูที่สอนวิชาอื่นควรให้ความร่วมมือในการแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนสะกดคำ ไม่ยกหน้าที่แก้ไขข้อบกพร่องให้แก่ครูภาษาไทย เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น ¹

บุญนำ บุญเสาร์ ใคกล่าวว่า " การสอนเขียนหรือฝึกทักษะการเขียนนี้ควรสอนให้สัมพันธ์กับทักษะในการฟัง พูด และ อ่าน " ² ดังนั้น สมจิตร กัลยาศิริ และ พิศวาท ลัดคำกุล จึงได้เสนอการสอนเขียนเชิงทักษะสัมพันธ์เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการโดยให้สอนการสะกดการันต์ด้วยวิธีให้ครูนำคำจากบทเรียน

¹ สามารถ ตักดิ์เจริญ , " ปัญหาการเขียนตัวสะกดการันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดภาคใต้ " , หน้า 90 - 91.

² บุญนำ บุญเสาร์ , " การสอนเขียนในชั้นมัธยมศึกษา , " คู่มือครูวิชาภาษาไทย (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2512) หน้า 46.

ในหนังสือทักษะสัมพันธ์โดยเฉพาะเรื่องรามเกียรติ์และพระร่วงสุวรรณโลก ซึ่งได้ให้
แนวกิจกรรมการสอนไว้หลายวิธีด้วยกัน คือ

วิธีที่ 1

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. ส่งตัวแทนเขียนคำตัวละครารันต์ที่ถูกต้องตามที่ครูบอกบนกระดาน
ซึ่งอาจจะปรึกษากันก่อนหรือว่าให้ผู้เขียนคัดลอกด้วยตนเองขณะที่ยืนหน้าห้อง ทั้งนี้
อาจจะให้นักเรียนเปิดหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ดูก็ได้
3. ครูเป็นผู้ให้คะแนนแต่ละกลุ่ม และช่วยกันคัดลอกคำที่ถูกต้องไว้ใน

สมุด

วิธีที่ 2

1. ครูเขียนคำหรือใช้บัตรคำที่เว้นว่างให้เติมตัวการันต์ได้ถูกต้อง เช่น

ชุกง.....

อนุสน.....

2. ให้นักเรียนนำอักษรที่ครูเตรียมไว้ เช่น

ก

ค

ญ

ม

ใส่ให้เหมาะสมหรือเห็นว่าถูกต้อง

วิธีที่ 3

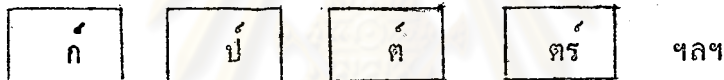
1. ให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ
2. ให้ช่วยกันหาคำสะกดการันต์จากเรื่องแต่ละเรื่องในแบบเรียนทักษะสัมพันธ์
ภายในเวลา 20 นาที
3. ให้แต่ละกลุ่มออกไปเขียนคำสะกดการันต์เหล่านั้นบนกระดาน

วิธีที่ 4

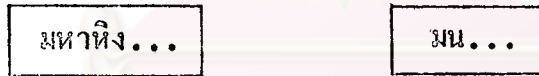
1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม แข่งขันกัน เขียนคำหน้าห้อง โดยแบ่งเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายละกลุ่ม (ซึ่งแล้วแต่จะตกลงให้กลุ่มใดจับคู่แข่งกับกลุ่มใด) แล้วให้อีกกลุ่มหนึ่งเป็น กรรมการบอกคำ เขียนและการให้คะแนน
2. ผู้แข่งขันจะเขียนคำที่กรรมการบอกในกระดาษควยอักษรตัวโตเห็นได้ชัดเจน
3. เมื่อหมดเวลา เช่น เวลา $\frac{1}{2}$ นาที กรรมการกดกริ่ง ผู้แข่งขันแต่ละฝ่ายจะชูแผ่นกระดาษนั้น กรรมการก็ให้คะแนน และเฉลยบนกระดานหรืออาจใช้บัตรคำ แทนแล้วแต่สะดวก

วิธีที่ 5 ให้นักเรียนเล่นเกม " ฉันทิอใคร " โดยมีวิธีเล่นดังนี้

1. ครูให้นักเรียนอาสาสมัครถือบัตรคำตัวการ์ตูน เช่น

2. ครูให้นักเรียนอาสาสมัครกลุ่มอื่นถือบัตรคำ เช่น

3. ครูอ่านบัตรคำต่าง ๆ ทีละคำ ใครที่ถือบัตรคำเหล่านั้นจะออกมายืนข้างหน้ากลุ่ม ส่วนผู้ที่ถือตัวการ์ตูนก็จะพิจารณาว่าใครสมควรออกไปยืนอยู่กับคำนั้นและพูดว่า " ฉันทิอ ... (มหาหิง) เป็นต้น
4. หากผู้ที่ถือบัตรการ์ตูนออกมาผิด เพื่อน ๆ ในห้องก็จะพูดว่า " ไม่ใช่ "
5. การตัดสินแล้วแต่กฎวิธีของผู้สอนเห็นสมควร ¹

¹ สมจิตร กัลยาณี และ พิศวาท ลัดดากุล , " สอนเขียนภาษาไทย ให้สนุกและถูกแบบ , " เอกสารการสัมมนาภาษาไทย แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2522. หน้า 32 - 33.

นอกจากนี้ ชูศักดิ์ บุชรากัม ยังได้เสนอแนะการสอนเขียนดังนี้

1. เขียนจากป้ายชื่อร้านค้า โดยสั่งให้นักเรียนไปตระเวนหาชื่อร้านค้ามา
 คนละมาก ๆ แล้วให้แข่งขันกันว่าใครจะเขียนได้มาก แล้วเอาชื่อร้านค้าเหล่านั้นมา
 วิเคราะห์ผิดถูก หรือแยกเป็นพวก ๆ
2. เขียนจากคำโฆษณาสินค้า ซึ่งอาจหาได้จากหนังสือพิมพ์ ใบปลิว ฉลาก
 กล่อง ถุง คำที่ติดมากับสินค้าก็ได้
3. เขียนจากคำขวัญ คำเตือน ตามสถานที่ราชการ รั้วโรงเรียน
 ห้องเรียน จะกระตุ้นให้นักเรียนไปอ่านกัน ซึ่งได้ประโยชน์ทั้งการฝึกเขียนและทวนการ
 อ่านอีกด้วย
4. เขียนจากบัตรเชิญต่าง ๆ โดยให้เด็กเขียนไทย จะสนใจมากเพราะ
 ชื่อบุคคลก็คือชื่อผู้ปกครองของนักเรียน
5. เขียนจากภาพิต คำพังเพย คำไพบเราะ
6. เขียนจากหนังสือพิมพ์ ¹

การสอนซ่อมเสริมการเขียนสะกดคำ

การที่เด็กสะกดคำผิดนั้นมีสาเหตุจากหลายประการทั้งที่ได้กล่าวมาแล้ว
 การสอนซ่อมเสริมจึงต้องคำนึงถึงลักษณะของเด็กด้วย ต้องพิจารณาจากสาเหตุที่ได้จาก
 การวินิจฉัยให้ดี เพื่อจะได้จัดการสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่บกพร่องได้ถูกต้อง ศรียาและ
 ประภัสสร นิยมธรรม ได้ให้ตัวอย่างการสอนซ่อมเสริมด้านการเขียนสะกดคำไว้ดังนี้

¹ ชูศักดิ์ บุชรากัม , " การสอนภาษาไทยนอกแบบ, " วารสาร

เด็กสะกดคำผิดซึ่งมีสาเหตุจากการแยกแยะเสียงไม่ถี่ เช่น ผล เป็น ผน
 หยุ เป็น หู อาจสอนซ่อมเสริมโดยฝึกฝนการฟังเสียงที่เหมือนกันและแตกต่างกันในคำ
 ที่มีความคล้ายคลึงกัน โดยให้เด็กมองคำเหล่านั้นแล้วออกเสียงให้ชัด ฝึกหัดให้เล่น
 เกมที่มีคำพ้องกัน

สาเหตุการสะกดคำผิดเนื่องจากเห็นมาผิด ๆ เช่น พิสมัย เป็น พิสมัย
 ประณีต เป็น ปราณีต คำเหล่านี้เด็กอาจเคยเห็นจากหนังสือต่าง ๆ จากภาพยนตร์
 โทรทัศน์ ป้ายนิเทศหรือสื่อมวลชนอื่น ๆ สิ่ง que เห็นนี้สะกดการันต์ผิดไปจากพจนานุกรม
 ที่ทางราชการยึดเป็นหลักในการเขียนสะกดคำ ทำให้เขียนผิด วิธีแก้ไข ควรฝึกให้
 สังเกตและใช้พจนานุกรม

สาเหตุอีกประการหนึ่งคือ จำจากที่เห็นมาผิด เช่น กำจัด เป็น จำจัด
 สถิติ เป็น สติติ ควรดำเนินการสอนซ่อมเสริมด้วยการฝึกฝนการจำแนกคำด้วยสายตา
 ฝึกให้สะกดตัวการันต์อย่างละเอียด ถ้ายังมีปัญหามากอาจใช้วิธีสัมผัสตัวอักษรที่สะกด
 เข้าช่วย

ถ้ามีสาเหตุจากไม่ได้เรียนหลักเกณฑ์การใช้ ไ-, ใ-, และ -ัย เช่น
 เขียนสะไก เป็น สะไก หลงไหล เป็น หลงไหล บันไต เป็น บรรไต หรือ บันไต
 ควรจะต้องแก้ไขโดยเน้นหลักเกณฑ์การใช้ ไ-, ใ- และ -ัย ฝึกฝนการเขียนคำเหล่านี้
 ฝึกจำคำคล้องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้

ประการสุดท้าย ถ้าเด็กเขียนผิดอันเนื่องมาจากความเลินเล่อ เช่น วันจันทร์
 เป็น วันจันท์ ฆาปนกิจ เป็น ฆาปนกิจ รีบร้อน เป็น เร่งร้อน, รีร้อน วิธีสอนซ่อม
 เสริมต้องจงใจให้เห็นความสำคัญของการเขียนหนังสือได้ถูกต้องและกระตุ้นให้ระมัดระวัง
 ในการเขียนสะกดการันต์¹

¹ ศรียา และ ประภัสสร นิยมธรรม , การสอนเพื่อบรรดิกการ , หน้า

ในต่างประเทศก็ได้มีผู้คิดค้นวิธีการสอนซ่อมเสริมการสะกดคำไว้ เช่น ในหนังสือ *Diagnostic and Remedial Teaching* ได้กล่าวถึง FKM (The Fernald - Keller Kinaesthetic M.) ซึ่งเป็นวิธีการหรือกระบวนการสอนที่มุ่งใช้กับนักเรียนซึ่งอ่อนในเรื่องการสะกดคำเป็นพิเศษ วิธีนี้จะเน้นการลากเส้นไปตามเค้าโครง (Tracing Method) โดยครูจะเขียนคำที่ต้องการให้เรียนลงในกระดาษ โดยใช้ดินสอด่านเขียนเป็นโครงรูปไว้ให้ แล้วให้นักเรียนลากเส้นไปตามโครงรูปของคำนั้น ๆ ด้วยปลายนิ้วมือ สะกดคำที่ครูเขียนให้จากซ้ายไปขวา และสะกดไปที่ละอักษรเรื่อย ๆ สะกดลากคำหนึ่งไปยังคำต่อ ๆ ไป จนกระทั่งเขาสามารถเขียนคำได้ด้วยตนเองในกระดาษแผ่นต่อไปโดยไม่ต้องดูจากต้นร่างที่ครูทำไว้ให้ หลังจากที่สามารถสะกดคำที่กำหนดให้เรียนได้อย่างคล่องแคล่วแล้วก็จะเขียนในรูปประโยคหรือในรูปของความเรียงต่อไป...ระยะเวลาของการฝึกด้วยการลากเส้นนี้จะแตกต่างกันไปแต่ละบุคคล ไม่มีกำหนดที่แน่นอน เด็กจะหยุดการลากเส้นตามโครงรูป เมื่อเขาสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องใช้โครงรูปอีก...¹

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้กล่าวถึงกฎแห่งการสะกดคำ (Spelling Rules) โดยอ้างการวิจัยของ คุก (Cook) ซึ่งศึกษาเรื่องการสอนสะกดคำโดยใช้กฎ โดยมีจุดประสงค์ที่จะประเมินผลการใช้กฎแห่งการสะกดคำ 7 ข้อ ซึ่งใช้ในการสอนแก่นักเรียนในระดับไฮสกูล และระดับมหาวิทยาลัยปี 1 ผลการวิจัยพบว่าไม่สามารถสรุปได้ว่า กฎข้อใดข้อหนึ่งจะมีสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง...²

อีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ แผนการปรับปรุงการสะกดคำที่ใช้ในโรงเรียนซึ่ง Lane High School ในเมือง Charlottesville นครรัฐเวอร์จิเนีย ได้กำหนดว่าถ้านักเรียนมีความสามารถในการสะกดคำอยู่ในระดับไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งพิจารณา

¹ Glenn Myers Blair, *Diagnostic and Remedial Teaching, a Guide to Practice in Elementary and Secondary School*, pp. 283 - 284.

² Ibid, p. 285.

จากคะแนนก็จะไม่อนุมัติผลการศึกษา แผนการปรับปรุงที่ได้วางไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. ในภาคเรียนแรกของแต่ละปี นักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการเรียนเรื่องการสะกดคำ
2. นักเรียนที่ได้คะแนนสอบ 90 % ขึ้นไปเท่านั้นที่จะได้รับสิทธิไม่ต้องเรียนเรื่องการสะกดคำในภาคเรียนที่สอง
3. จะมีการทดสอบแต่ละเดือนและผลการทดสอบเรื่องการสะกดคำนี้จะบันทึกไว้ในสมุดรายงานแล้วส่งให้ครูปกครองทราบ
4. ในการทดสอบแต่ละครั้งจะมีคำ 100 คำ ซึ่งครึ่งหนึ่งนำมาจากคำที่พบเห็นว่านักเรียนเขียนผิดจากงานเขียนของนักเรียนเอง อีกครึ่งหนึ่งนำมาจากที่อื่น ๆ
5. นักเรียนจะไม่จบการศึกษาในระดับนั้น ถ้าหากว่าได้คะแนนในการสอบสะกดคำต่ำกว่า 75 %

การให้ความรู้เรื่องการสะกดคำของโรงเรียนนี้จะดำเนินไปในแต่ละสัปดาห์ โดยใช้เวลา 30 นาทีในช่วง Home - Room นักเรียนแต่ละคนจะฝึกสะกดคำที่ตัวเขาเองเขียนผิดและเขาจะได้เรียนรู้วิธีใช้พจนานุกรมตลอดจนความรู้พื้นฐานอื่น ๆ ¹

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งของไทยและต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของไทย

การสอนซ่อมเสริมในประเทศไทยเพิ่งจะได้รับความสนใจในวงการศึกษาเมื่อไม่นานมานี้ เนื่องจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเห็นความสำคัญและระบุให้มีการ

¹Glenn Myers Blair, Diagnostic and Remedial Teaching ; a Guide to Practice in Elementary and Secondary School , p. 286.

สอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มีข้อบกพร่องในบทเรียนเรื่องต่าง ๆ หลังจากที่ประเมินผลแล้วปรากฏว่าไม่ผ่าน เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้คิดว่าเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ยาก เพราะเท่าที่ผ่านมามีผู้เขียนตำราไว้น้อยและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริมทักษะทางภาษามีน้อยมาก ผู้วิจัยบางท่านก็ไม่ได้อ้างถึงการสอนซ่อมเสริมทักษะทางภาษา โดยเฉพาะทักษะการเขียนสะกดการันต์โดยตรง เพียงแต่กล่าวถึงปัญหาและความสามารถของนักเรียนในการเขียนสะกดการันต์ ซึ่งพอจะรวบรวมได้ดังนี้

ปีการศึกษา 2502 พงษ์จันทร์ ปิ่นสุวรรณ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การวิเคราะห์แบบของการเขียนสะกดการันต์พยางค์ในภาษาไทย จากบรรดาคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน " ผลการวิจัยพบว่า

1. การเขียนสะกดการันต์ในภาษาไทยนั้น มีพยางค์ซึ่งมีวิธีเขียนแบบเดียวมากที่สุด นอกนั้นเป็นพยางค์ที่มีวิธีเขียนหลายแบบ
2. พยางค์ซึ่งมีวิธีเขียนสะกดการันต์แบบเดียวกัน โดยมากเป็นพยางค์ซึ่งมีวิธีเขียนสะกดการันต์ตามอักษรวิธีปกติในภาษาไทย
3. พยางค์ซึ่งมีแบบการเขียนมากแบบนี้ มักประกอบด้วยเสียงพยัญชนะและสระ ซึ่งมีวิธีเขียนแทนเสียงได้หลายวิธี
4. การเขียนสะกดการันต์ในภาษาไทย มีพยางค์ซึ่งมีเสียงพ้องกัน แต่มีวิธีเขียนต่างกัน และมีพยางค์ซึ่งมีวิธีเขียนแบบเดียวกันแต่แทนเสียงต่างกัน
5. ในภาษาไทย มีพยางค์ซึ่งแบบของการเขียนตามพจนานุกรมต่างจากเสียงพูดในภาษาและพยางค์ซึ่งแบบของการเขียนไม่ตรงกับอักษรวิธีปกติในภาษาไทย พยางค์เหล่านี้อาจเป็นปัญหาในการเขียนสะกดการันต์ตามพจนานุกรมได้มากกว่าพยางค์อื่น ๆ ¹

¹ พงษ์จันทร์ ปิ่นสุวรรณ, " การวิเคราะห์แบบของการเขียนสะกดการันต์พยางค์ในภาษาไทยจากบรรดาคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, " (ปรินต์งานพิมพ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร , 2502)

ปีการศึกษา 2504 นิยม เรียงจันทร์ ได้วิจัยเกี่ยวกับคำบางประเภท ซึ่งนักเรียนสะกดผิด โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่านักเรียนระดับ ป.ศ. สูงปีที่ 1 และเทียบเท่าจะสะกดคำผิดมากน้อยเพียงใดและประเมินที่มาของการสะกดผิดนั้น ผลการวิจัยพบว่า ปริมาณของการสะกดผิดถือว่าเป็นสมรรถภาพของนักศึกษาในกลุ่มโดยเฉพาะ และการสะกดผิดนี้ไม่ได้เนื่องมาจากเหตุที่กลุ่มนั้นเป็นชายหรือหญิง หรือ เนื่องมาจากอิทธิพลของความเหนื่อยล้า ¹

ปีการศึกษา 2507 สมประสงค์ สถาปิตานนท์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การสร้างแบบทดสอบเขียนสะกดคำประถมปีที่ 1 และศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนใน 11 โรงเรียน ในภาคการศึกษา 1 " ในการศึกษาความแตกต่างในผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำนั้น ปรากฏผลว่าเด็กหญิงมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่าเด็กชาย เด็กที่มีวัยต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำใกล้เคียงกัน และเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ตกซ้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อย่างเห็นได้ชัดเจน ²

ปีการศึกษา 2511 สุนันทา โสรจัจ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดการันต์และการศึกษามูลเหตุแห่งการเขียนสะกดการันต์

¹ นิยม เรียงจันทร์ , รายงานสถิติวิเคราะห์เบื้องต้น เรื่องคำบางประเภทซึ่งนักเรียนสะกดผิด , วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร , 2504.

² สมประสงค์ สถาปิตานนท์ , " การสร้างแบบทดสอบเขียนสะกดคำประถมปีที่ 1 และศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนใน 11 โรงเรียนในภาคการศึกษา 1 , " (ปรินธิยานิพนธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร , 2507)

ผิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนคร " โดยออกแบบสอบถาม 2 ชุด ผลปรากฏว่าชุดแรกได้ค่ามัธยเทศ 33.73 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.40 ชุดที่สอง ค่ามัธยเทศ 47.70 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.13 ซึ่งแสดงว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเฉพาะในจังหวัดพระนครมีความสามารถในการเขียนคำอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และการกระจายของคะแนนก็ไม่แตกต่างกันมากนัก แสดงว่าไม่ว่าเด็กเรียนเก่งหรืออ่อนก็มีโอกาสที่จะเขียนสะกดคำผิดได้เกือบเท่า ๆ กัน และพบว่าสาเหตุแห่งการเขียนสะกดคำผิดได้แก่การมีประสบการณ์มาผิด 33.53 % การไม่ทราบความหมายที่แท้จริงของคำที่เขียน 24.36 % การรู้หลักภาษาไม่แม่นยำ 22.32 % การออกเสียงผิด 7.75 % การใช้แนวเทียบผิด 6.05 % การเตา 5.45 % และอีก 1.19% ไม่ทราบเหตุผล¹

ปีการศึกษา 2514 อนันต์ ทิพย์รัตน์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านกับการเขียนคำกล่าวนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย" โดยสร้างแบบทดสอบเพื่อทดสอบการอ่านและการเขียน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ความสามารถในการอ่านคำกล่าและคำที่มีเสียง ร,ล มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนชายกับหญิง มีความสามารถในการเขียนคำดังกล่าวทั้งหมดไม่แตกต่างกัน แต่มีความสามารถในการอ่านคำเหล่านี้ต่างกัน
3. เฉลี่ยแล้ว นักเรียนระดับประถมปลาย มีความสามารถในการเขียนคำความกล่าและคำที่มีเสียง ร,ล สูงกว่าความสามารถในการอ่านคำดังกล่าว

¹ สุนันทา โสรจิจ , " การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดคำรันทและการศึกษามูลเหตุแห่งการเขียนสะกดคำรันทผิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนคร, " (ปริญญาพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร , 2511).

4. ทุกคำที่นำมาทดสอบ มีนักเรียนอ่านผิดหมดทุกคำ แต่มีบางคำถึงแม้จะอ่านผิดแต่สามารถเขียนได้ถูกต้อง¹

ในปีเดียวกัน สามารถ สักดิ์เจริญ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ปัญหาการเขียนตัวสะกดการันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดภาคใต้ " ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดภาคใต้ ไม่มีปัญหาในการสะกดคำชนิดที่เสี่ยงในภาษาภาคกลางไปพ้องกับเสียงของคำที่มีความหมายอื่นในภาษาถิ่นใต้แต่ประการใด นักเรียนสามารถแยกเสียงและความหมายของคำได้ดี นักเรียนที่เรียนเก่งมีความสามารถในการเขียนสะกดคำต่างกับนักเรียนอ่อนมาก และเหตุผลในการเลือกเขียนคำนั้นเขียนตามแบบที่เคยเห็น 34.05 % เขียนตามหลักภาษา พจนานุกรม 19.36 % เขียนตามความหมายของคำ 18.53 % เขียนเทียบกับคำที่คุ้นเคย 15.10 % เขียนตามเสียงพูดหรือเสียงอ่าน 9.19 % และเขียนจากการเดา 2.63 %²

ปีการศึกษา 2517 ไพจิตร วัฒนากุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง " สาเหตุแห่งการเขียนสะกดการันต์ผิด และเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดการันต์ระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนกศิลปะกับแผนกวิทยาศาสตร์ " โดยจำแนก

¹ อนันต์ ทิพย์รัตน์ , " ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านกับการเขียนคำกล้ำของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย, " (วิทยานิพนธ์ปริญญา - มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2514)

² สามารถ สักดิ์เจริญ , " ปัญหาการเขียนตัวสะกดการันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดภาคใต้ , " (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2514)

เพศ กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเมื่อคะแนนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏว่า

1. ในระหว่างเพศและแผนกเดียวกัน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงจะมีความสามารถในการเขียนสะกดการันต์ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำกว่า
2. นักเรียนแผนกศิลปะ ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในระหว่าง 50% - 80 % มีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการเขียนสะกดการันต์ดีกว่านักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ที่มีเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเหมือนกัน
3. นักเรียนหญิงแผนกศิลปะมีความสามารถในการเขียนสะกดการันต์ได้ดีกว่านักเรียนชายทั้งสองแผนก และนักเรียนหญิงแผนกวิทยาศาสตร์ก็มีความสามารถดีกว่านักเรียนชายในแผนกเดียวกัน
4. นักเรียนหญิงแผนกวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการเขียนสะกดการันต์ได้ดีกว่านักเรียนชายในแผนกศิลปะ
5. เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศเดียวกันทั้งแผนก นักเรียนแผนกศิลปะกับแผนกวิทยาศาสตร์จะมีความสามารถในการเขียนสะกดการันต์ไม่แตกต่างกัน
6. เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนแผนกศิลปะทั้งหมดกับแผนกวิทยาศาสตร์ทั้งหมดแล้ว ปรากฏว่านักเรียนแผนกศิลปะมีแนวโน้มที่จะเขียนสะกดการันต์ได้ดีกว่านักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์¹

ปีการศึกษา 2522 จามจิตต์ อ่ำไพ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนตัวสะกดการันต์ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ไพจิตร วัฒนากุล , " สาเหตุแห่งการเขียนสะกดการันต์ผิดและเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดการันต์ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนกศิลปะกับแผนกวิทยาศาสตร์ " (ปรินซิพนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2517)

ในกรุงเทพมหานครและในเขตการศึกษาหนึ่ง " โดยสร้างแบบทดสอบการเขียนตัวสะกดการันต์ 1 ชุด นำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนหญิงมีความสามารถในการเขียนตัวสะกดการันต์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และนักเรียนในกรุงเทพมหานครมีความสามารถในการเขียนตัวสะกดการันต์สูงกว่านักเรียนในเขตการศึกษาหนึ่ง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ¹

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศ

ปี ค.ศ. 1949 เกรย์ (Gray) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านกับการเขียนสะกดคำ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการเขียนสะกดคำกับการอ่านแสดงให้เห็นชัดว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด คนที่มีความสามารถทางการอ่านสูง จะมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำสูงด้วย และคนที่มีความสามารถทางการอ่านไม่ดี ก็จะมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำไม่ดีด้วย ²

ปี ค.ศ. 1954 เลย์ค็อก (Laycock) ได้ศึกษาความสามารถในการสะกดคำและระดับความยากง่ายของนักศึกษาระดับหนึ่งในมหาวิทยาลัยจำนวน 100 คน โดยใช้คำ 35 คำ ซึ่งเหมาะสำหรับการทดสอบแบบสะกดคำในระดับมหาวิทยาลัย

¹ งามจิตต์ อำไพ, " การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนตัวสะกดการันต์ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานครและในเขตการศึกษาหนึ่ง " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2522).

² William S. Gray , " Summary of Reading Investigation," Journal of Educational Research , 42 (February 1949) : 403.

จากรายการคำ " เฮเวน เอสส์ " ของ ยัดเคลสัน กับคำอีก 15 คำ จากหนังสือของ กิลเบอร์ต รวมเป็น 50 คำ ผลการทดสอบปรากฏว่า

1. นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งของวิทยาลัยมีความสามารถในการสะกดคำแตกต่างกัน ความแตกต่างในเรื่อง การสะกดคำของกลุ่มที่ใช้ในการทดสอบนั้นคล้ายคลึงกับประชากรโดยทั่วไป แม้จะมีค่ามีซิมิลีเลขคณิตสูงกว่าก็ตาม

2. ความซับซ้อนของคำศัพท์ไม่มีสัมพันธ์กับความสามารถในการสะกดคำ

3. เนื่องจากไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสะกดคำกับคำศัพท์ แม้มีการปรับปรุงการสะกดก็ไม่แน่ว่าจะทำให้การรู้คำศัพท์ดีขึ้น ¹

ปี ค.ศ. 1959 อารอน (Aaron) ได้สร้างแบบทดสอบเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำโดยใช้คำ 60 คำ ทดสอบเด็กระดับชั้น 4 จำนวน 193 คน และระดับชั้น 8 จำนวน 174 คน พบว่า

1. การที่เด็กสามารถออกเสียงเป็นพยางค์ ๆ ใดนั้น มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของเด็กในระดับชั้น 4 และ 8 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เด็กที่สามารถออกเสียงเป็นพยางค์ ๆ ใดนั้นจะเป็นเด็กที่สะกดคำได้ดีด้วย

2. ความสามารถของเด็กในการแบ่งคำออกเป็นพยางค์ใดนั้น สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของเด็กระดับชั้น 8 ได้ กล่าวคือ ถ้าเด็กสามารถแบ่งคำออกเป็นพยางค์ ๆ ใดได้แล้ว จะสามารถสะกดคำได้ดีด้วย แต่เด็กระดับชั้น 4 มีลักษณะตรงกันข้าม คือ ที่สามารถแบ่งคำออกเป็นพยางค์ใดได้นั้นไม่ได้เป็นเด็กที่สามารถในการสะกดคำได้ดีด้วย

¹ F. Laycock , " Spelling Ability and Vocabulary Level of One Hundred College Freshmen , " Journal of Educational Psychology , " 45 (December 1954) : 485 - 491 .

3. เด็กที่มีสติปัญญาสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำสูง และเด็กที่มีสติปัญญาต่ำจะมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำต่ำด้วย ¹

ปี ค.ศ. 1959 มอริสัน และ เพอร์รี่ (Morison & Perry) ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนสะกดคำกับความสามารถในการอ่านทั่ว ๆ ไป ของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง ม.ศ. 1 โดยใช้แบบทดสอบคือ California Achievement Test เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนสะกดคำกับความสามารถในการอ่านทั่ว ๆ ไปของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1 พบว่าความสามารถทั้งสองด้านนี้มีความสัมพันธ์กันสูง ²

ปี ค.ศ. 1970 สแลตเทอรี (Slattery) ได้ทำการทดลองสอนการสะกดคำให้แก่นักเรียนในระดับชั้น 9 จำนวน 320 คน การสอนเริ่มด้วยการให้นักเรียนฝึกฝนสะกดคำให้ถูกต้อง โดยใช้คำต่าง ๆ กัน ผลปรากฏว่า วิธีสอนนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถสะกดคำได้ถูกต้องยิ่งขึ้น แต่ก็ยังคงมีการสะกดผิดบ้าง เนื่องจากการใช้สถานการณ์แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามถ้าต้องการให้นักเรียนสามารถสะกดคำ

¹ Irwin E. Aaron , " The Relationship of Selected Measured of Spelling Achievement at the Fourth and Eighth Grade Level , " Journal of Educational Research , 35 (December 1959) : 138 - 142.

² Morison , Ida E. and Perry , Ida F. , " Spelling and Reading Relationship with Incidence of Retardation and Acceleration, Journal of Educational Research , 52 (February 1959) : 222 - 227.

อย่างถูกต้อง จำเป็นต้องให้นักเรียนได้ฝึกฝนการสะกดคำต่าง ๆ มาก ๆ ¹

ในปี ค.ศ. 1972 มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนทักษะการเขียนสะกดคำของ เมทคาล์ฟ (Metcalf) ซึ่งศึกษาเรื่อง " การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการสอนสะกดคำด้วยอุปกรณ์การเรียนสะกดคำกับการฝึกสะกดคำตามแบบแผนเดิมของผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือ ในทัสซสถาน " ตัวอย่างประชากรคือนักโทษในทัสซสถานกลางที่ Tallahassee และ Florida State แบบทดสอบก่อนและหลังการเรียนเป็นแบบต่าง ๆ ของ Gray-Votaw-Rogers General Achievement Test เขาทำการทดลองโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองสอนด้วยโปรแกรมที่ใช้อุปกรณ์การเรียนสะกดคำ (spelling kit) กลุ่มควบคุมสอนด้วยวิธีตามแบบแผนเดิมเป็นเวลา 10 สัปดาห์ โดยศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการสะกดคำ การรู้คำศัพท์ในการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานดังนี้

1. ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการทดลอง 2 กลุ่ม แต่กลุ่มทดลองมีความสามารถในการสะกดคำสูงกว่ากลุ่มควบคุม
2. การรู้คำศัพท์ในการอ่านของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

¹ Patterick Danial Slattery , " Effects of Practice and Emphasis on the Serial - Error - Curve in Spelling Performance," Dissertation Abstracts , 30 (March 1970) : 38014.

3. ความเข้าใจในการอ่านของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ¹

ปี ค.ศ. 1974 โคลลินส์ (Collins) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม เขาสรุปผลไว้ว่าการใช้ข้อทดสอบย่อยมาช่วยหาจุดบกพร่องของเด็กแต่ละคนก่อน แล้วสอนซ่อมเสริมเฉพาะจุดบกพร่องนั้นจะทำให้เด็กสามารถบรรลุถึงเกณฑ์มาตรฐานตามจุดมุ่งหมายที่บทเรียนระบุไว้ ไม่เป็นไปตามกระบวนการในการสอนซ่อมเสริม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวางแผนในการสอนซ่อมเสริมนั้นเป็นแบบทบทวนทวนทวนวิชาแทนที่จะเป็นการสอนซ่อมเสริมพื้นความรู้ที่จำเป็นให้ไปเป็นไปตามลำดับชั้น²

ในปี ค.ศ. 1980 เกลเดน (Gladene) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " การเปรียบเทียบโปรแกรมคอมพิวเตอร์การสะกดคำระหว่างข้อความที่มีเนื้อหาต่อเนื่องกันและข้อความที่เนื้อหาไม่ต่อเนื่องกัน " เขาใช้ตัวอย่างประชากรนักเรียนระดับ 3 ที่อ่อนในการสะกดคำจากโรงเรียน Saskatoon ประเทศแคนาดาจำนวน 36 คน

¹Richard J. Metcalf , " A Study to Compare the Effectiveness of a Programmed Linguistic Spelling Kit with Traditional Methods of Teaching Spelling to Functionally Illiterate Adults in Correctional Institutions." The Dissertation Abstracts , 32 (May 1972) : 6083 - 6084 A.

²K.M. Collins, "An Investigation of the Variables of Bloom's Mastery Learning Model for Teaching Junior High School Mathematics," Doctor's Thesis, Purdue University, Ann Arbor Michigan, 1974.

แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์การสะกดคำที่มีความหมาย กลุ่มที่ 2 สะกดคำที่ไม่มีความหมาย ส่วนกลุ่มที่ 3 ใช้โปรแกรมตัวเลข ผลการวิจัยพบว่า ในการทดลองตลอดระยะเวลา 5 สัปดาห์ ผลการทดลองทั้ง 3 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ¹

จากการศึกษากันทั่วต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศซึ่งได้เสนอมายาวตั้นนั้นพอจะสรุปได้ว่า ความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างเช่น เพศ ความยากง่ายของคำ ความสามารถในการอ่าน ฯลฯ และการสอนสะกดคำจะมีวิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการสะกดคำไม่แตกต่างกัน

¹ Robertson Gladene , " A Comparison of Meaningful and Non-meaningful Content in Computer Assisted Spelling Programs." Research Center Report 15 (August 1980) : 66.